

РЕЦЕНЗІЇ

РЕЦЕНЗІЯ

**на навчально-методичний посібник для студентів магістратури
й аспірантури “Методи та організація сучасних досліджень з методики
навчання іноземних мов і культур” (автор Ніколаєва С. Ю. – К.:
Вид. центр КНЛУ, 2019. – 137 с.)**

Науково-дослідницька діяльність у закладі вищої освіти передбачає як участь у ній професорсько-викладацького складу, так і залучення студентів до досліджень і сучасних розробок. Умовою успішної науково-дослідницької діяльності студентів є передусім формування у них потреби в самостійному оволодінні загальними й фаховими компетентностями. Конкурентоспроможність на ринку праці спонукає сучасне студентство до розширення й поглиблення набутих знань і до самоосвіти й саморозвитку.

Навчально-методичний посібник покликаний допомогти студентам магістратури спеціальності 014 Середня освіта й спеціалізації 014.02 “Мова і література (англійська / німецька / французька / іспанська)” в самостійному оволодінні в позааудиторний час навчальною дисципліною “Методи та організація сучасних досліджень з методики навчання іноземних мов і культур”, яка викладається в межах освітньо-професійних програм “Англійська / Німецька / Французька / Іспанська мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання іноземних мов і культур у вищих навчальних закладах” і “Викладання європейських мов на основі комбінованих технологій (англійська мова і друга західноєвропейська мова)”. Посібник також може слугувати засобом викладання навчальної дисципліни “Теоретичні засади реалізації дослідження в галузі освіти” в аспірантурі.

Традиційному визначенню мети, завдань і змісту виучуваної навчальної дисципліни “Методи та організація сучасних досліджень з методики навчання іноземних мов і культур” передують глосарій термінів із засад наукового дослідження, який уможливує ознайомлення читачів посібника з окремими термінами, пов’язаними з реалізацією дослідження в галузі методики навчання іноземних мов і культур. Наведені перелік загальних і фахових компетентностей, якими має оволодіти магістрант / аспірант у межах зазначених освітньо-професійних програм, і перелік його очікуваних знань і вмінь з виучуваної навчальної дисципліни уможливають його орієнтацію як у проміжних, так і кінцевих результатах її вивчення.

Запланований лектором інтерактивний режим читання лекцій зумовив надання магістранту / аспіранту рекомендацій щодо його підготовки до цієї організаційної форми навчання в закладі вищої освіти, що уможливує вдосконаленню навчально-стратегічної компетентності магістранта / аспіранта. Наведений основний зміст лекцій у супроводі ановано рекомендованих публікацій з проблем методології та методів дослідження сприяє попередньому ознайомленню студентів з питаннями, винесеними лектором до обговорення.

Авторка посібника не оминула й сучасний формат лекції, навівши приклади відеолекцій з YouTube каналу, які рекомендуються до перегляду під час підготовки магістранта / аспіранта до інтерактивних лекцій. Щоб полегшити розуміння змісту відеолекцій, наводиться перелік наукових термінів англійською мовою, які рекомендуються студентам для повторення.

У розроблених планах чотирьох практичних занять: “Загальна характеристика, структура і зміст дипломної роботи магістра”, “Вимоги до оформлення дипломної роботи магістра”, “Основні методи наукового дослідження в методиці навчання іноземних мов і культур”, “Допоміжні методи наукового дослідження в методиці навчання іноземних мов і культур”

також представлено професійно орієнтовані творчі завдання, основну й додаткову літературу для опрацювання, в тому числі й іноземними мовами, посилання на Інтернет-ресурси, завдання для самоконтролю й індивідуальні завдання. В процесі виконання практичних завдань студенти мають можливість ознайомитись із сучасними тенденціями організації наукових досліджень у вищій освіті й оволодіти дослідницькими компетентностями, а також набути уявлення про їх реалізацію в професійній діяльності викладача іноземної мови. Опрацювання запропонованих наукових джерел сприятиме усвідомленню майбутніми викладачами теоретичних проблем методики навчання іноземних мов і культур як науки, засад методології наукового дослідження в галузі методики навчання іноземних мов і культур у різних типах (мовних і нелінгвістичних) закладів вищої освіти, процесу наукового дослідження, його характеристики й етапів перебігу, видів і форми науково-дослідницької діяльності майбутніх викладачів іноземних мов, організації та методики проведення наукового дослідження тощо.

Також розкрито особливості як проміжного, так і підсумкового контролю, зокрема наведено зразки модульної контрольної роботи, підсумкового тесту та орієнтовні питання й завдання до заліку.

Задля розширення наукового світогляду магістрантів / аспірантів їм запропоновано низку інтернет ресурсів, зокрема переліки сайтів фахових видань ДАК МОН України – віднесених до категорії Б збірника наукових праць “Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка та психологія” і науково-методичного журналу “Іноземні мови”, сайт кафедри методики викладання іноземних мов й інформаційно-комунікаційних технологій КНЛУ й персональні освітні сайти її викладачів.

З-поміж інших наведено переліки сайтів зарубіжних наукових журналів вільного доступу, глосаріїв наукової термінології, зарубіжних магістерських дипломів, вебінарів з проблем реалізації дослідження в галузі методики навчання іноземних мов.

Запропоновані в посібнику додатки є не менш інформативними, зокрема щодо висвітлення питань структури й оформлення дипломної роботи, підготовки й оприлюднення результатів реалізованого наукового дослідження. Передусім наведено орієнтовну тематику дипломних робіт студентів магістратури, зокрема формулювань тем дипломних робіт, оформлення їхнього змісту. Також запропоновано різноманітні зразки: анкети для вивчення проблеми організації самоконтролю рівня сформованості англomовної компетентності у читанні, оформлення контрольних листів, вхідного тесту для самоконтролю рівня сформованості вмінь іншомовного читання, завдань до- і післяекспериментального зрізів для перевірки рівня сформованості компетентності в діалогічному мовленні, опису вправ, автентичних англomовних анотацій та “Summary” до дипломної роботи магістра, приклади оформлення бібліографічного опису використаних джерел.

Авторка посібника не позбавлена й почуття гумору, яким щедро ділиться на його сторінках з магістрантами / аспірантами в анекдотах про вчених і науку.

Окрім друкованого варіанта посібника, магістранти / аспіранти можуть скористатись його електронним аналогом, розміщеним у репозитарії Київського національного лінгвістичного університету (режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>).

Рецензенти :

*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри психології, педагогіки і фізичної культури
Київського національного лінгвістичного університету*

Т. І. Левченко

*доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри методики
викладання іноземних мов й інформаційно-комунікаційних технологій
Київського національного лінгвістичного університету*

О. Б. Бігич